

ΑΠΟΥΛΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ (Α)

Η παραγωγή των απουλικών αγγείων ξεκινά λίγο αργότερα από των λευκανικών, γύρω στο 430-425 π.Χ., και το κέντρο της εντοπίζεται στον Τάραντα. Οι πρώτοι αγγειογράφοι εμφανίζονται ιδιαίτερα επηρεασμένοι από τα σύγχρονα αττικά αγγεία του Ζ. του Κλεοφώντα και κυρίως των αγγειογράφων του «πλούσιου ρυθμού», όπως του Ζ. του Μειδία, του Ζ. της Ερέτριας και των λίγο μεταγενέστερων Ζ. του Κόδρου, του Κάδμου, του Τάλω και του Προνόμου, έργα των οποίων βρέθηκαν και σε τάφους της Απουλίας (π.χ. στο Ruvo). Στην αρχή της ταραντινής παραγωγής βρίσκεται ο ικανός **Ζ. της Χορεύουσας κόρης του Βερολίνου** και τον ακολουθεί ο νεότερος συνεργάτης και μαθητής του ο **Ζ. του Σισύφου** (420-400/390 π.Χ.) (1-2).

Στο έργο του Ζ. του Σισύφου εμφανίζονται ήδη στοιχεία από τις δύο κυρίαρχες τάσεις που θα επικρατήσουν στην απουλική κεραμική σε όλη τη διάρκεια του 4ου αι. π.Χ. Η πρώτη είναι γνωστή ως «απλό στυλ» με κυριότερο εκπρόσωπο τον **Ζ. του Tarpoley** (απεικόνισε πρώτος φλύακες) και τους επιγόνους του **Ζ. του Hoppin**, **Ζ. του Maplewood** κ.ά. Χαρακτηριστική είναι η προτίμηση των ζωγράφων του «απλού στυλ» για μικρότερα αγγεία, όπως κωδωνόσχημους κρατήρες, με σχετικά απλές και λιτές συνθέσεις.

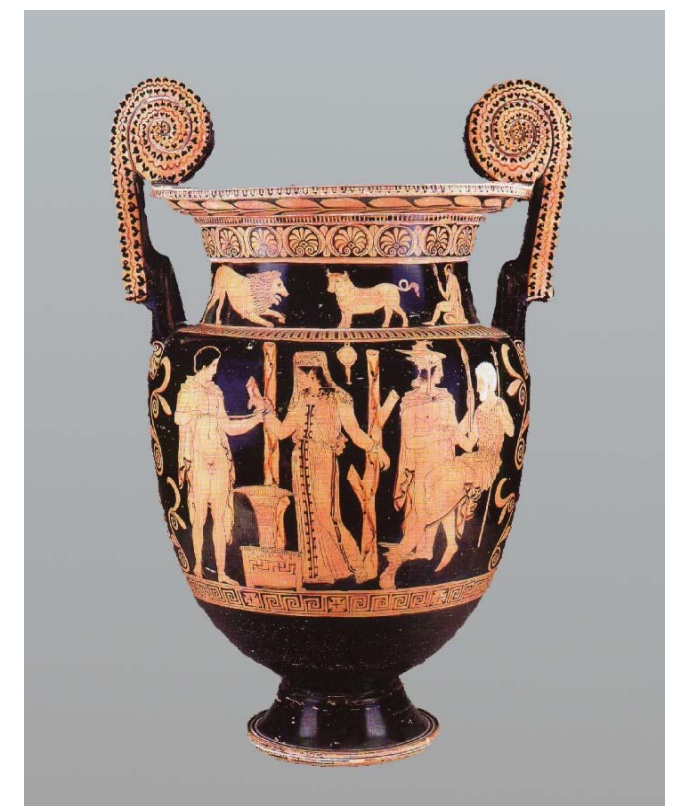
Η άλλη τάση, από τις αρχές του 4ου αι. π.Χ., ορίζεται ως «διακοσμητικό στυλ» και πρωτοπόρος της είναι ο **Ζ. της Γέννησης του Διονύσου**. Αυτός φέρνει στη μόδα τους μεγάλους ελικωτούς κρατήρες με την περίτεχνη διακόσμηση, τις πολυπρόσωπες μυθολογικές σκηνές, τα σύνθετα φυτικά παραπληρωματικά κοσμήματα και την αυξανόμενη πολυχρωμία. Η επικράτηση του «διακοσμητικού στυλ» επήλθε ωστόσο με την **Ομάδα της Μαύρης Ερινύας** (3) και γύρω στο 370/60 π.Χ. με τις δημιουργίες του **Ζ. της Ιλίου Πέρσεως** (4), χωρίς να εξαφανιστούν βέβαια και τα απλούστερα αγγεία.

Η παραγωγή σχεδόν διπλασιάζεται στην ύστερη φάση και τότε παρατηρείται μεγαλύτερη στυλιστική ομοιογένεια ανάμεσα στους αγγειογράφους. Εκπρόσωπος του «απλού στυλ» γύρω στα μέσα του 4ου αι. π.Χ. είναι ο **Ζ. της Dijon**, ενώ το «διακοσμητικό στυλ» συνεχίζουν ο **Ζ. του Λυκούργου** (5), ο **Ζ. του Varrese** – που ασκεί μεγάλη επιρροή – και πολλοί άλλοι. Στο απόγειό της η απουλική κεραμική φθάνει με τα αγγεία του **Ζ. του Δαρείου** (340-330 π.Χ.) που συνδυάζουν τη μεγαλόπρεπη εμφάνιση με τη σύνθετη πραγμάτευση μυθολογικών θεμάτων (6).

Ελένη Μανακίδου

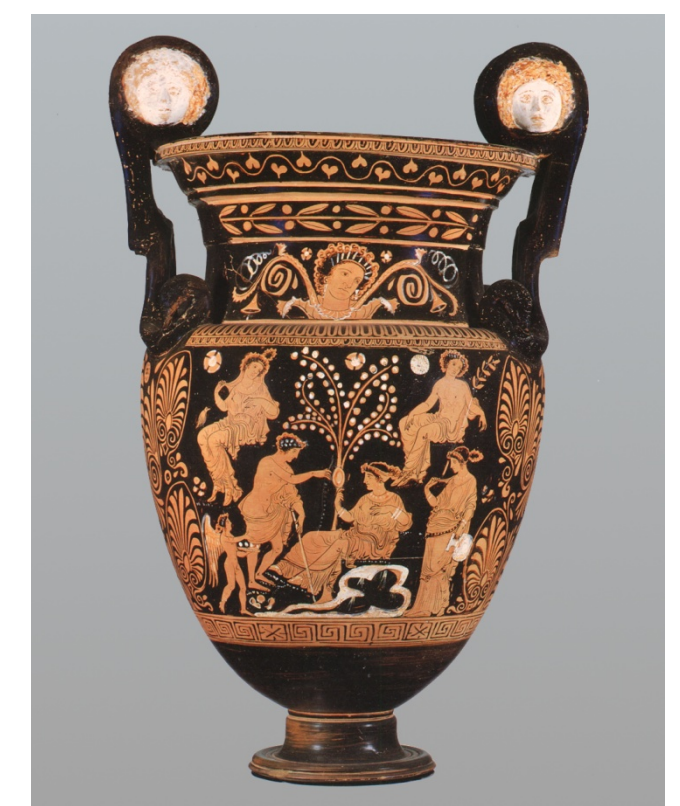
1. Κιονωτός κρατήρας, Ομάδα Σισύφου, π. 400 π.Χ.

2. Ελικωτός κρατήρας, Ομάδα Σισύφου, 420/10 π.Χ.

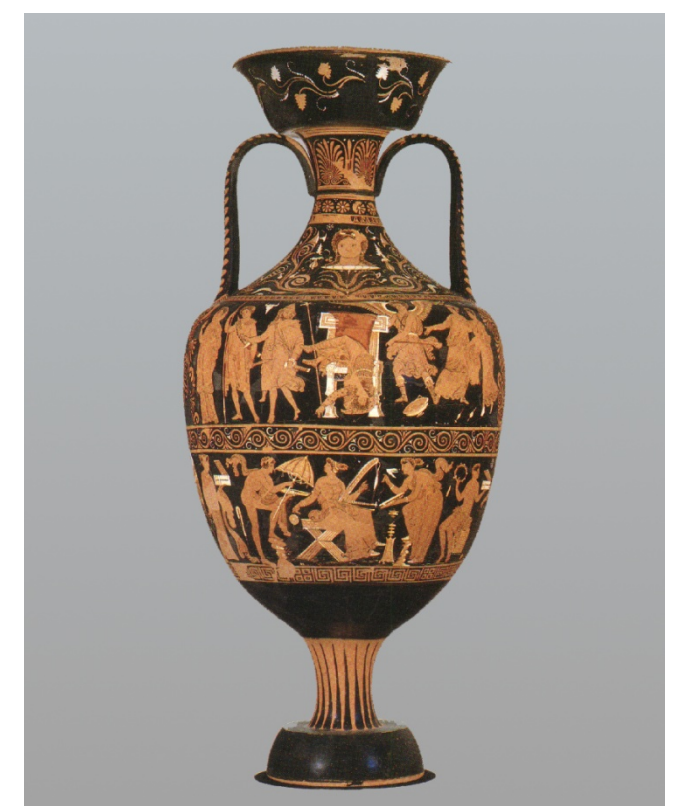
3. Ελικωτός κρατήρας του Ζ. της Μαύρης Ερινύας, 380 π.Χ.

4. Ελικωτός κρατήρας του Ζ. της Ιλίου Πέρσεως, π. 380 π.Χ.

5. Ελικωτός κρατήρας του Ζ. του Λυκούργου, π.350 π.Χ.

6. Αμφορέας με λαιμό του Ζ. του Δαρείου, 340/30 π.Χ.